

ТЕРОРИСТИЧНИЙ АКТ 25 ВЕРЕСНЯ 1921 Р. І СТЕПАН ФЕДАК-СТАРШИЙ

У статті на основі архівних матеріалів і спогадів сучасників розкриваються обставини участі українського громадського діяча Степана Федака в інциденті, пов'язаному із замахом на життя Ю. Пілсудського і К. Грабовського, який виконав його син Степан-Ярослав Федак 25 вересня 1921 р. у Львові. Основну увагу присвячено життю і діяльності батька напередодні вказаних подій, безпосередньо у день атентату, а також наслідки, які відбувалися після вчиненого акту.

Ключові слова: *Степан Федак, Львів, замах, Юзеф Пілсудський, Казимир Грабовський.*

Bohdan SAVCHUK,

Postgraduate student of Department of Ukraine's History

Vasyl Stefanyk Precarpathian National University

(Ukraine, Ivano-Frankivsk), bohgdan.s.3693@gmail.com

STEPAN FEDAK-SENIOR AND THE TERRORIST ACT OF SEPTEMBER 25, 1921

The article is based on archival materials and memories of the contemporaries and reveals the circumstances of the participation of Ukrainian social activist Stepan Fedak in the incident associated with an attempted murder of Y. Pilsudski and K. Hrabowski. This event took place on September 25, 1921 in Lviv, and its executor was his son Stepan-Yaroslav Fedak. This terrorist act was directed against representatives of the Polish central and local administrations, and it became the first loud action of the clandestine Ukrainian military organization. The main goal of the article is to reveal the circumstances of the participation of Stepan Fedak Sr. in the events related to the assassination of his son, which took place in September-December 1921 in Lviv.

Stepan Fedak, a Ukrainian lawyer, and at that time the head of the Ukrainian Civil Committee, heard information about the incident while returning from Lviv railway station. Two hours after an unsuccessful attempt to kill Y. Pilsudski and K. Hrabowski, he was met near his home by the unknown people and told that his son was involved in it. Later, this information was confirmed by his acquaintances. One month before the terrorist act, the father was preparing the documents and money necessary for the travel and study abroad for his son. He was supposed to leave for Berlin that evening. However, the son did not come in time for the train.

Since the summer of 1920 S. Fedak Sr. told the representatives of the Polish government the information about a discontent among the Ukrainian population of Eastern Galicia, especially students. In addition, on the eve of the assassination, he met with Y. Pilsudski and K. Hrabowski and asked to change the attitude of the Ukrainian minority in Poland. However, the Polish government ignored the interests of the Ukrainians.

Several hours after the assassination attempt the house where lived S. Fedak Sr. was searched. He was arrested not immediately, but three weeks after. Investigators accused the S. Fedak Sr. for treason, but they couldn't confirm it. His lawyer successfully appealed the arrest and in mid-December 1921 the accusation was dismissed. Investigators failed to prove that the father knew or helped in the attempt of execution. S. Fedak-the senior negatively reacted to an act of the son, however actively challenged the judgment on this case.

As a result, the assassination attempt on September 25, 1921 was one of the first manifestations of the «conflict of generations» in the Ukrainian socio-political movement of the interwar period.

Key words: *Stepan Fedak, Lviv, assassination, Josef Pilsudski, Kazimierz Hrabovsky.*

Постановка проблеми. Ситуація, що склалася на території Східної Галичини після встановлення польської влади влітку 1919 р., характеризувалася особливою напруженістю. Дуже влучно події 1919 – 1921 рр. охарактеризував один з їх сучасників Степан Шухевич. «Східна Галичина, – писав відомий адвокат, – не була ще прилучена до Польщі. Українські кола намагалися перешкодити цьому прилученню і виявили тоді на закордонному форумі навіть дуже поживлену діяльність». Водночас, С. Шухевич наголошував: «З другої сторони, Польща хотіла викликати стан

доконаних фактів, з яких самозрозуміло виходила б інкорпорація Східної Галичини. Таких фактів було багато, а найважливіші між ними були впровадження воєводського устрою, [...] а далі майбутнє розписання виборів до польського сейму також у Східній Галичині. Нічого дивного, що свідомі українці – а тоді свідомість українського загалу сягала задивляючо високо – всякими способами старалася запротестувати проти зазіхань Польщі; запротестувати голосно, запротестувати так, щоб про це все дізнався світ і аби витягнув з того бажаний результат» (Шухевич, 1991: 260). Однією з форм українського протесту і став замах (атентат) Степана-Ярослава Федака 25 вересня 1921 р. на польських високопосадовців у Львові.

Аналіз досліджень. Обставини досліджуваних подій 25 вересня 1921 р. і подальший хід судового процесу в історичній науці висвітлено недостатньо добре. Комплексне вивчення усіх аспектів атентату, особливо його передумов і наслідків, на сьогодні відсутнє, хіба що заслугоує уваги стаття сучасного польського дослідника Гжегожа Мазура (Mazur, 2005). В українській діаспорній літературі на проблему атентату на Ю. Пілсудського і К. Грабовського звертав увагу Зінвій Книш (Книш, 1963). Його збірник статей складений на основі спогадів учасників подій, а також з використанням української преси. Цікаві відомості про перебіг судового процесу подав у спогадах Степан Шухевич (Шухевич, 1991), а власне ставлення до подій розкривають спогади очевидців (Навроцький, 1963; Кузьмович, 2000, 2003). У статтях сучасних дослідників, обставини подій 25 вересня 1921 р. розкриваються в окремих контекстах: як один із судових процесів протягом 1920 – 1930-х рр. (Галайко, 2012), або як один із епізодів під час організаційного оформлення Української Військової Організації (далі УВО – Авт.) (Дарованець, 2007) та ін. Відомою дослідницею життя і діяльності С. Федака є Зоя Баран (Баран, 1999). Однак розгляд обставин замаху з позиції батька виконавця, відомого українського громадського діяча Східної Галичини, запропоновано вперше.

Мета статті полягає у розкритті обставин участі Степана Федака-старшого у подіях, пов'язаних із терористичним актом його сина С. Федака-молодшого, що відбувалися у вересні–грудні 1921 р. у Львові.

Виклад основного матеріалу. Близько 11 год. вечора 25 вересня 1921 р. до помешкання відомого львівського адвоката С. Федака у Львові (Сикстутська 48, тепер вул. Дорошенка – Авт.), на той час голови виконавчого відділу Українського горожанського комітету (далі УГК – Авт.), підійшли невідомі особи. Діач саме повернувся із залізничного вокзалу, де разом з Ярославом Чижем, особистим помічником, супроводжував дочку на поїзд до Відня. Невідомі запитали, чи це він С. Федак, а після ствердної відповіді повідомили, що його син вчинив замах на польських високопосадовців перед міською ратушою.

Кілька годин перед цією розмовою, старший син діяча – Степан-Ярослав Федак тричі вистрілив у автомобіль, у який сідали Юзеф Пілсудський і Казимир Грабовський. Замах на життя начальника польської держави і львівського воєводи, на думку згаданого вище С. Шухевича, справило сильніше враження, ніж схожий вчинок Мирослава Січинського в 1908 р. (Шухевич, 1991: 260). На лаві підсудних після року слідства в жовтні–листопаді 1922 р. опинилися тринадцять осіб: власне С. Федак-молодший, Ф. Штик, Д. Паліїв, О. Коберський, В. Кучабський, М. Матчак, Є. Зиблікевич та ін. (Галайко, 2012: 169–170). Атентат 25 вересня 1921 р. став першим гучним замахом, здійсненим членами УВО, а постріли С. Федака відкрили шлях тривалому збройному протистоянню українських націоналістів проти польської влади (Липовецький, 2009).

Після несподіваної зустрічі С. Федак ненадовго зайшов до помешкання, повідомив дружину Марію про те, що сталося, й вирушив до центру міста, щоб отримати більше інформації. Вістки про події біля ратуші він почув ще, коли повертався з вокзалу, однак не здогадувався про те, що до цього міг бути причетний син (ЦДІАУЛ. Ф. 373. Оп. 1. Спр. 14. Арк. 162).

Про серйозне невдоволення польською адміністрацією у середовищі українців Львова, особливо серед студентської молоді, С. Федаку було відомо уже раніше. Фактично, студенти-українці були позбавлені можливості здобувати вищу освіту в навчальних закладах Львова. Через це діяч побоювався якогось відчайдушного кроку з їх боку (ЦДІАУЛ. Ф. 360. Оп. 1. Спр. 370. Арк. 31).

Інформацію С. Федак про невдоволення серед українського громадянства повідомляв польським правлячим колам, зокрема на зустрічі з міністром освіти Мацеєм Ратаєм 3 вересня 1920 р.,

на якій з українського боку були присутні, крім С. Федака, ще Василь Щурат і Кирило Студинський. Предметом обговорення стали перспективи українських вищих студій у Східній Галичині, а також «що думає зробити польський уряд з академічною молоддю української народності, яку вже від двох повних літ поляки відсунули від студій» (ЗУНР, 2005: 325–327). Міністр зазначив, що доки проблема приналежності Східної Галичини в міжнародно-правовому аспекті не вирішена, то справа Львівського університету перебувала під знаком питання. Натомість польський уряд допускав можливість відкриття для українців університетських курсів або окремого університету в Станіславові (тепер Івано-Франківськ – Авт.). Окремо М. Ратай наголосив, що не допустить українських студентів до навчального процесу у львівських університетах (ЗУНР, 2005: 327).

Під час цієї зустрічі С. Федак заявив, що українська молодь шостий рік «поневіряється на війні, а протягом двох років не сміє користати з львівського університету і політехніки. Вона нічого не робить і думає, чи не тріснути б в лоб котрому з міністрів, або Казимиру Галецькому...». «Ми відмовляємо від цього кроку молодь, бо знаємо, що він приніс би нові репресії, одначе польський уряд повинен би також над цією справою подумати», – передавав його слова К. Студинський (ЗУНР, 2005: 326).

Однак українська сторона ці пропозиції відхилила, оскільки вони фіксували винятково польський характер Львова. Крім цього, аргументом проти був факт, що у Станіславові чи інших містах Галичини, крім Львова, відсутні архівні й музейні збірники, бібліотеки, необхідні для нормального функціонування університету (Мудрий, 1923: 85–86; Виздрик, 2014: 18–19).

Востаннє С. Федак бачився з сином уранці 25 вересня 1921 р. Той сказав, що збирається до церкви святого Юра висповідатися перед від'їздом (ЦДІАУЛ. Ф. 371. Оп. 1. Спр. 14. Арк. 162). Ще з початку вересня С. Федак-старший готував необхідні документи для поїздки сина до Берліна, де той планував навчатися на технічних курсах. Складнощі полягали в отриманні німецької візи з консульства в Лодзі. Попередньо від'їзд сина планувався на 10 вересня, однак на цей час візи ще не було. Необхідні для виїзду документи доставили до канцелярії С. Федака (вул. Руська 20) 24 вересня. Цього ж дня, за день до замаху, син придбав квитки на поїзд (ЦДІАУЛ. Ф. 360. Оп. 1. Спр. 370. Арк. 28). Також завчасно С. Федак подбав про отримання іноземної валюти для подорожі сина і на перший час побуту в Німеччині (ЦДІАУЛ. Ф. 360. Оп. 1. Спр. 370. Арк. 31).

Увесь день 25 вересня батько з сином не зустрічалися. Оскільки від'їзд планувався на вечір, а професійних справ С. Федак того дня не мав, факт відсутності сина увесь день його не здивував. Про відсутність сина в обід, батько припускав, що той поїхав попрощатися з дідом о. Лукіяном Січинським, котрий мешкав у с. Мшана (тепер Городоцький район, Львівської області – Авт.). Поїзд з села повертався близько 6-ї год. вечора. Коли син і на сьому год. не прийшов додому, батько вирішив, що той відвідує бабусю на вул. Чарнецького 36 (тепер вул. Винниченка – Авт.) у Львові. Однак після того, як С. Федак навідався до будинку матері, то дізнався що сина там також не було. Оскільки на навчання до Відня мала вирушати й дочка, С. Федак відправився на вокзал разом з нею (ЦДІАУЛ. Ф. 373. Оп. 1. Спр. 14. Арк. 162).

Польська газета «*Ilustrowany Kurjer Codzienny*» 5 листопада 1921 р. у короткому дописі зазначила, що три години перед замахом 25 вересня С. Федак розмовляв з місцевим польським кореспондентом (*Wywiad z ojcem Fedaka przed zamachem*. ІКС. 1921. S. 3). В інтерв'ю він відзначив потребу мирного співіснування між поляками й українцями незалежно від політичного статусу Східної Галини. «Поляки й українці – люди, а люди можуть взаємно порозумітися», – зазначив С. Федак. Однак, далі він заявив, що українська сторона виступає проти включення цієї території до польського перепису населення і підтримав протест українців до ради Ліги Націй (Баран, 1999: 557).

Пізно ввечері 25 вересня С. Федак вирушив до центру Львова, де сподівався отримати більше відомостей про останні події. Зайшовши до «Народної Гостинниці» (тепер вул. Дорошенка 20 – Авт.), в якій часто збиралася українська інтелігенція міста, він зустрів Степана Чарнецького, кореспондента газети «Діло». Дещо схвильований С. Федак поцікавився про недавні події, однак бесідник відповів, що не знає нічого достеменно. За інформації, якою володів С. Чарнецький, виконавцем атентату був син адвоката невідомого Даниловича (ЦДІАУЛ. Ф. 373. Оп. 1. Спр. 16. Арк. 73). Про цю версію журналіст С. Федаку не сказав, але після докорів останнього, вони ви-

рушили до найближчої поліційної інспекції. Знервований С. Федак все ще не вірив у причетність свого сина до виконання замаху. У розмові з С. Чарнецьким, дорогою до поліційної інспекції, адвокат ділився враженням від недавньої поїздки до Варшави й аудієнції у Ю. Пілсудського. Він запевняв журналіста, що начальник держави, то єдина людина в Польщі з котрим можна розмовляти, й про це він часто говорив у сімейному колі. Водночас у цій же розмові С. Федак журився, що син мав прийти на вокзал і з придбаним квитком вирушити на навчання (ЦДІАУЛ. Ф. 373. Оп. 1. Спр. 16. Арк. 73).

Поїздка С. Федака до польської столиці й низка зустрічей з варшавськими чиновниками (Яном Стечковським, Станіславом Царем та ін.) відбулися орієнтовно в кінці серпня – на початку вересня 1921 р. Зі спогадів С. Федака відомо, що в ході розмови Ю. Пілсудський цікавився діяльністю українських організацій, «при чому сам багато говорив і виявив куди більшу знайомість наших відносин, ніж це здебільшого буває серед чільних польських громадян». Йшла мова й про політичні справи, зокрема Симона Петлюру, «при чому я зауважив, – згадував адвокат, – що мій син служив у армії УНР та був придільний до охорони Головного Отамана» (Розмова з маршалом. Діло. 22 червня. 1935. С. 4). Безпосереднім результатом аудієнції стало отримання офіційних дозволів від військового відомства Польщі на відвідання інтернованих українських солдат у Вадовичах і Домбю й арештованих у в'язниці Віснич (Розмова з маршалом. Діло. 22 червня. 1935. С. 4).

Контакти С. Федака з представниками польської влади цим не обмежилися. Після повернення з Варшави, за тиждень до атентату сина, він провів неофіційну зустріч з К. Грабовським. С. Федак прийшов до львівського воєводи з переліком прохань у господарських і культурних справах. Знаючи про вплив адвоката в середовищі української громадськості Східної Галичини, К. Грабовський торкнувся й проблем польсько-українських стосунків, зокрема справ університету й призову до польського війська. У ході зустрічі воєвода «не лише не дав йому [С. Федаку] підстав для якого-небудь незадоволення, але навпаки натякав на можливість порозуміння українців з польським народом». «Ні моє минуле, ні моя діяльність на посаді воєводи не могли дати жодного приводу для замаху», – свідчив К. Грабовський (ЦДІАУЛ. Ф. 373. Оп. 1. Спр. 15. Арк. 30).

Інформацію про те, що виконавцем нападу на Ю. Пілсудського й К. Грабовського був справді С. Федак-молодший, його батько та С. Чернявський довідалися від поліцейського на вул. Яховича (тепер – акад. Р. Кучера). Це повідомлення остаточно засмутило С. Федака, всю дорогу додому він мовчав (ЦДІАУЛ. Ф. 373. Оп. 1. Спр. 16. Арк. 73). Згодом цю інформацію підтвердив С. Федаку також Я. Чиж (ЦДІАУЛ. Ф. 373. Оп. 1. Спр. 14. Арк. 162).

Пізно вночі й до світанку 26 вересня 1921 р. у помешканні С. Федака проводилися обшуки. Про атмосферу, що панувала в домі того ранку, пригадувала його внучка Ольга Кузьмович. Тоді, поряд з бабусею Марією, вона пережила першу «зустріч» з поліцією. «Я кричала з переляку і злості, але поліціантів це не зворушило, і вони далі методично перевертали все верх дном» у пошуках секретних документів (Кузьмович, 2000: 13). «Але бабуня гостро забороняла мені плакати, бо завжди говорила: “У нас не плачуть...”» (Кузьмович, 2003: 17). «Може саме вже тоді зродилася гордість роду і бажання бути співучасницею “підпільної праці”, що дозволила мені кілька років пізніше, без найменшого страху, з повною свідомістю перевозити через границю в зеленому плащику зашиті сотки доларів з Німеччини до Львова, які були призначені американськими українцями на діяльність УВО» (Кузьмович, 2000: 13).

Після обшуків у помешканні С. Федак не був арештований. На той час свідчень того, що він долучився до атестату, в поліції не було. Реакція самого С. Федака на вчинок сина була більш стриманою. У спогадах про неї згадував Осип Навроцький, на той час член УВО і працівник УГК. «Коли ми обидва з Володимиром Целевичем (секретарем УГК – Авт.) прийшли до нього в понеділок вранці, на другий день по атентаті, до його бюро (канцелярії – Авт.) в «Дністрі» (вул. Руська 20) – а ми робили це кожного дня для обговорення біжучої роботи в УГК – то він зустрів нас такими словами: “Не маю до вас, хлопці жалю, що ви призначили мого сина. Але кому прийшло до голови вибрати саме сина Федака, що як Голова УГК репрезентує тепер українців? Не ждучи відповіді, казав нам сідати і реферувати справи”» (Навроцький, 1963).

Однак уникнути арешту С. Федак не зміг, хоча очікував його одразу після проведеного обшуку. Батька арештували після трьох тижнів після вчинення замаху, приблизно 16 жовтня 1921 р.

Перший протокол його допиту датований полуднем 19 жовтня. С. Федак розповів, що провини у скоєному злочині сина не відчуває, оскільки «у жодний спосіб не причинився до виконання цього атентату ... [ані] через пораду, ані похвалу, ані взагалі через достачання середників (надання коштів – Авт.)... Зазначаю вже нині, що моя сорокалітня публічна діяльність спрямована виключно до влагодження усіляких остростей і непорозумінь народних і партійних» (ЦДІАУЛ. Ф. 360. Оп. 1. Спр. 370. Арк. 31). Під час наступного допиту, 5 листопада, слідчого цікавили факти отримання С. Федаком-молодшим закордонного паспорту й іноземної валюти. «Щодо допомоги в отриманні синові паспорта поступав цілком легально ... поза тим дата паспорту вказує відколи я робив старання щодо узискання (здобуття – Авт.) паспорту. То саме відноситься також до купівлі закордонних грошей, потрібних синові для поїздки [...], бо вивіз цих грошей дозволила польська каса позичкова» (ЦДІАУЛ. Ф. 360. Оп. 1. Спр. 370. Арк. 31).

Інші питання, які цікавили слідчих, стосувалися діяльності УГК, окремих секцій та працівників організації. Під час допиту 5 листопада С. Федак запевняв, що не знає про жодні таємні молодіжні організації (КУМ¹, «Воля»²).

Діляч особливо наголошував, що кошти з бюджету УГК видавалися винятково з благодійною метою. «Горожанський комітет не давав ніяких субвенцій тим організаціям. Секція УГК давала лиш підмогу на навчання й проживання поодиноким бідним академікам і то у формі позички. Та секція, до якої входили репрезентанти молоді, урядувала цілком автономно», – запевняв слідчого керівник УГК.

С. Федак визнав, що Я. Чиж (член УВО, однак поліції не вдалося довести його причетність до атентату), був його особистим секретарем, робота якого полягала в тому, щоб «...допускати до мене лиш тих, котрі конечно повинні зі мною говорити». Щодо Д. Палієва, В. Кучабського, О. Коберського і М. Матчака, то жодного з них С. Федак особисто не знав. Пригадував, що один з них перекладав на англійську мову меморіали для американського Червоного Хреста (ЦДІАУЛ. Ф. 360. Оп. 1. Спр. 370. Арк. 31–32). Під час цього допиту С. Федаку висунули підозру за статтею про державну зраду (§ 58) й оголосили арешт. Однак адвокат Філіп Євин успішно оскаржив рішення слідчого в апеляційному суді. 13 грудня 1921 р. С. Федака було звільнено (ЦДІАУЛ. Ф. 360. Оп. 1. Спр. 370. Арк. 32).

Схоже слідство велося проти інших представників української львівської інтелігенції, зокрема голови товариства «Просвіта» М. Галуцинського, В. Щурата, Лева Ганкевича та ін. (Галайко, 2012: 170). Безпосереднім наслідком атентату стала і заборона діяльності УГК, керівником якої був С. Федак з грудня 1918 р. 19 жовтня 1921 р. на руки о. прелата Леонтія Куницького (виконував обов'язки очільника) надходить розпорядження дирекції львівської поліції про закриття діяльності товариства за звинуваченням у антидержавній діяльності (ЦДІАУЛ. Ф. 462. Оп. 1. Спр. 4. Арк. 1). Скарга до львівського воєводства, надіслана 27 жовтня, конкретно розкривала безпідставність звинувачення, відсутність фактів, які б демонстрували антидержавну діяльність комітету, та містилося прохання про скасування рішення поліції, однак документ залишився не розглянутим (ЦДІАУЛ. Ф. 462. Оп. 1. Спр. 4. Арк. 5–6). Подальші апеляції до воєводства справи не змінили (ЦДІАУЛ. Ф. 462. Оп. 1. Спр. 4. Арк. 9, 13–13зв.). Дирекція поліції закрила і приміщення, в яких функціонував комітет, конфіскувавши всю документацію.

Висновки. У підсумку варто наголосити, що атентат 25 вересня 1921 р. і ставлення до цього вчинку батька виконавця Степана Федака, стало одним із перших проявів нової тенденції в середовищі українського суспільства Східної Галичини. Мова йде про так званий «конфлікт поколінь», що яскраво проявився наприкінці 1920-х рр. Це час, коли на політичній арені дебютувало молоде покоління «синів» галицьких українців. Його представники засуджували своїх «батьків», громадських діячів довоєнного періоду, за демократичну м'якотілість, що стала причиною національної поразки і національного приниження (Грицак, 2000: 198). Атентат С. Федака-молодшого засвідчував лише початок цих змін.

¹ Комітет української молоді (КУМ) – організаційний осередок українських студентів у Львові, що виник на початку липня 1921 р. з метою боротьби за український університет.

² «Воля» – у документах польських органів безпеки в 1921 р. назва УВО. Про неї згадував З. Книш, інформація про неї містилася у свідченнях Ф. Штика, С. Федака.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ І ЛІТЕРАТУРИ

- Баран, 1999 – Баран З. Степан Федак: штрихи до образу львівського «неполітика» // Львів: місто – суспільство – культура. Т. 3. Львів, 1999. С. 553–561.
- Виздрік, 2014 – Виздрік В. Українсько-польські протиріччя в контексті суспільно-політичних взаємин на початку 20-х років XX ст. у Східній Галичині // Військово-науковий вісник. 2014. Вип. 22. С. 16–27. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vnv_2014_22_4 (дата звернення: 16.04.2018)
- Галайко, 2012 – Галайко Б. Судові процеси над членами Української військової організації та їх суспільний резонанс // Вісник Національного університету «Львівська політехніка». 2012. №724: Держава та армія. С. 169–173. URL: http://ena.lp.edu.ua/bitstream/ntb/14049/1/27_169-173_Vis724_Armiya.pdf (дата звернення: 16.04.2018)
- Грицак, 2000 – Грицак Я. Нарис історії України: формування модерної української нації XIX–XX ст. К.: Генеза, 2000. 360 с.
- Дарованець, 2007 – Дарованець О. Організаційні початки УВО та формування їх структури (1920 – 1922) // Український визвольний рух. Львів: Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича, Центр дослідження визвольного руху, 2007. Збірник 11. С. 5–60. URL: <http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/65372/02-Darovanets.pdf?sequence=1> (дата звернення 16.04.2018)
- ЗУНР, 2005 – Західно-Українська Народна Республіка 1918 – 1923: Док. і мат.: у 5 т. Івано-Франківськ, 2005. Т. 3. Кн. 1: Соціально-економічні відносини і визвольні змагання. 644 с.
- Книш, 1963 – Книш З. Агенгат С. Федака у Львові // Початки УВО в Галичині. Статті й матеріали до діяння Української військової організації. Збірник ч. 2 / зібрав і зредагував З. Книш. Торонто: Срібна сурма, 1963. URL: <http://knysh.national.org.ua/uvo-2/r04.html> (дата звернення: 16.04.2018)
- Кузьмович, 2003 – Кузьмович О. Про вчора і сьогодні. Львів–Нью-Йорк, 2003. 310 с.
- Кузьмович, 2000 – Кузьмович О. Про це і те. Нью-Йорк, 2000. 287 с.
- Липовецький, 2009 – Липовецький С. Політичне «батьярство» // Україна молода. URL: <http://www.umoloda.kiev.ua/number/1484/222/52205/> (дата звернення: 15.04.2018).
- Мудрий, 1923 – Мудрий В. Боротьба за огнище української культури в західних землях України. Львів, 1923. 174 с.
- Навроцький, 1963 – Навроцький О. Початки УВО у Львові // Початки УВО в Галичині. Статті й матеріали до діяння Української військової організації. Збірник ч. 2 / зібрав і зредагував З. Книш. Торонто: Срібна сурма, 1963. URL: <http://knysh.national.org.ua/uvo-2/r02.html> (дата звернення: 16.04.2018)
- Розмова з маршалом. Діло. 22 червня. 1935. С. 4
- ЦДІАУЛ – Центральний державний історичний архів України, м. Львів.
- Шухевич, 1991 – Шухевич С. Моє життя. Спогади. Лондон: Українська видавнича спілка, 1991. 619 с.
- Mazur, 2005 – Mazur Gr. Zamach na marszałka Józefa Piłsudskiego // Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska, Sectio F-Historia. LX-2005: Losy Polaków pośród swoich i obcych. S. 407–417.
- Wywiad z ojcem Fedaka przed zamachem. ІКС. 1921. S. 3. – Wywiad z ojcem Fedaka przed zamachem // Ilustrowany Kurjer Codzienny. 1921, nr. 270 (5). S. 3.

REFERENCES

- Baran, 1999 – Baran Z. Stepan Fedak: shtrykhy do obrazu lvivskoho «nepolityka» [Stepan Fedak: strokes to the image of Lviv «non-politician»] // Lviv: misto – suspilstvo – kultura. T. 3. Lviv, 1999. S. 553–561. [in Ukrainian]
- Vyzdryk, 2014 – Vyzdryk V. Ukrainsko-polski protyrichchia v konteksti suspilno-politychnykh vziemyn na pochatku 20-kh rokov XX st. u Skhidnii Halychyni [Ukrainian-polish contradiction in the context of social-political relations in the early 20-ies of XX century in Eastern Galicia] // Viiskovo-naukovyi visnyk. 2014. Vyp. 22. S. 16–27. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vnv_2014_22_4 (data zvernennia: 16.04.2018). [in Ukrainian]
- Halaiko, 2012 – Halaiko B. Sudovi protsesy nad chlenamy Ukrainskoi viiskovoi orhanizatsii ta yikh suspilnyi rezonans [Litigation over members of the Ukrainian military organization and their public response] // Visnyk Natsionalnoho universytetu «Lvivska politeknika». 2012. №724: Derzhava ta armii. S. 169–173. URL: http://ena.lp.edu.ua/bitstream/ntb/14049/1/27_169-173_Vis724_Armiya.pdf (data zvernennia: 16.04.2018). [in Ukrainian]
- Hrytsak, 2000 – Hrytsak Ya. Narys istorii Ukrainy: formuvannia modernoi ukrainskoi natsii XIX – XX st. [An Outline of Ukrainian History: The Formation of the Modern Ukrainian Nation of the XIX and XX Century]. K.: Heneza, 2000. 360 s. [in Ukrainian]
- Darovanets, 2007 – Darovanets O. Orhanizatsiini pochatky UVO ta formuvannia yikh struktury (1920 – 1922) [Organizational beginnings of the UVO and the formation of their structure (1920 – 1922)] // Ukrainskyi vyzvolnyi rukh. Lviv: Instytut ukrainoznavstva im. I. Krypiakevycha, Tsentr doslidzhennia vyzvolnoho rukhu, 2007. Zbirnyk

11. S. 5–60. URL: <http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/65372/02-Darovanets.pdf?sequence=1> (data zvernennia 16.04.2018). [in Ukrainian]

ZUNR, 2005 – Zakhidno-Ukrainska Narodna Respublika 1918 – 1923: Dok. i mat.: u 5 t. [Western Ukrainian People's Republic 1918 – 1923. Documents and materials in 5 volumes] Ivano-Frankivsk, 2005. T. 3. Kn. 1: Sotsialno-ekonomichni vidnosyny i vyzvolni zmahannia. 644 s. [in Ukrainian]

Knysh, 1963 – Knysh Z. Atentat S. Fedaka u Lvovi [The attempt of S. Fedak in Lviv] // Pochatky UVO v Halychyni. Statti y materialy do diiannia Ukrainskoi viiskovoi orhanizatsii. Zbirnyk ch. 2 / zibrav i zredahuvav Z. Knysh. Toronto: Sribna surma, 1963. URL: <http://knysh.national.org.ua/uvo-2/r04.html> (data zvernennia: 16.04.2018). [in Ukrainian]

Kuzmovych, 2003 – Kuzmovych O. Pro vchora i sohodni [Yesterday and today]. Lviv–Niu-York, 2003. 310 s. [in Ukrainian]

Kuzmovych, 2000 – Kuzmovych O. Pro tse i te [This and that]. Niu-York, 2000. 287 s. [in Ukrainian]

Lypovetskyi, 2009 – Lypovetskyi S. Politychne «batiarstvo» [Political «batiars»] // Ukraina moloda. URL: <http://www.umoloda.kiev.ua/number/1484/222/52205/> (data zvernennia: 15.04.2018). [in Ukrainian]

Mudryi, 1923 – Mudryi V. Borotba za ohnyshche ukrainskoi kultury v zakhidnykh zemliakh Ukrainy [The struggle for the center of Ukrainian culture in the western lands of Ukraine]. Lviv, 1923. 174 s. [in Ukrainian]

Navrotskyi, 1963 – Navrotskyi O. Pochatky UVO u Lvovi [The beginning of the UVO in Lviv] // Pochatky UVO v Halychyni. Statti y materialy do diiannia Ukrainskoi viiskovoi orhanizatsii. Zbirnyk ch. 2 / zibrav i zredahuvav Z. Knysh. Toronto: Sribna surma, 1963. URL: <http://knysh.national.org.ua/uvo-2/r02.html> (data zvernennia: 16.04.2018). [in Ukrainian]

Rozмова z marshalom [Conversation with marshal]. Dilo. 22 chervnia. 1935. S. 4. [in Ukrainian]

TsDIAUL – Tsentralnyi derzhavnyi istorychnyi arkhiv Ukrainy, m. Lviv [Central State Historical Archive of Ukraine in Lviv]

Shukhevych, 1991 – Shukhevych S. Moie zhyttia. Spohady [My Life. Memoirs]. London: Ukrainska vydavnycha spilka, 1991. 619 s. [in Ukrainian]

Mazur, 2005 – Mazur Gr. Zamach na marszałka Józefa Piłsudskiego [Assassination of Marshal Jozef Pilsudski] // Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska, Sectio F-Historia. LX-2005: Losy Polaków pośród swoich i obcych. S. 407–417. [in Polish]

Wywiad z ojcem Fedaka przed zamachem. IKC. 1921. S. 3. – Wywiad z ojcem Fedaka przed zamachem [Interview with Fedak's father before the attack] // Ilustrowany Kurjer Codzienny. 1921, nr. 270 (5). S. 3. [in Polish]

Стаття надійшла до редакції 15.04.2018 р.